

TUINIEREN

MAANDBLAD (verschijnt niet in augustus)

Maand: **oktober 2023**
Postkantoor GERAARDSBERGEN I
P 508040

KON. MIJ WERK DER VOLKSTUINEN vzw GERAARDSBERGEN

Voorzitter: André Depelseneer
Zikastraat, 85 9500 Geraardsbergen

Tel.: 054411906

Rekeningnummer: **BE86 9733 7216 1550**

KBO: 0411.014.239

RPR: afdeling Oudenaarde

volkstuinten.gbergen@gmail.com

www.volkstuinengeraardsbergen.be

V. U.: Eddy Praet
Watermolenstraat 115
9500 GERAARDSBERGEN
Tel: 054415950

Volgende activiteiten

- **Vrijdag 17 november 2023 om 19u30** in zaal Sint-Bavo, Hoge Buizemont 165 te Geraardsbergen: voordracht over ' **De Aspergeteelt van a tot z** ' door **Herman De Waele**.

Men noemt asperges het 'witte goud' en die aanspreking is veelbetekenend. Asperges zijn door Vlamingen ontdekt en op de markt gezet. Het kweken ervan is een specialiteit die enige uitleg vergt. In een boeiende voordracht komen wij 'het fijne' ervan te weten. Dit is ook nodig want asperges blijven lange jaren op dezelfde plaats staan. Herman zal ons tevens uitleggen hoe wij de groene asperges kunnen kweken. Een zandbodem is ideaal maar mits een paar 'weetjes' kan je evengoed op zandleembodem met succes asperges kweken.

Ook bij dit onderwerp zeggen tekeningen en foto's meer dan 1000 woorden. Zou dit niet de teelt zijn waarmee wij het meest kunnen verdienen? Zowel voor onze gezondheid als in euro's!

Iedereen is welkom, gratis ingang.

Groepsaankoop van witloofwortelen en substraat om zelf champignons te kweken

Ook al was de kwaliteit van de bestelde witloofwortelen vorig jaar ondermaats, toch bieden we onze leden opnieuw de kans om via een groepsaankoop witloofwortelen en substraat voor het zelf telen van champignons te bestellen. Hierna vindt u de nog steeds interessante voorwaarden:

- Aankoop van witloofwortelen (ras F1 Manoline), verpakt in een **netzak van 10 kg** (ongeveer 60 wortels), aan **10,00 € per zak**. Tevens hebt u de mogelijkheid om een **forceerbak** (60 x 40 x 44 cm) met deksel en watertoevoerbus te bestellen aan **34,00 €** per bak.
- Aankoop van substraat voor het zelf kweken van bruine of witte champignons, beschikbaar in **kit van 8 kg** (+ dekgrond), aan **14,50 € per kit** of in **balen van 20 kg** (+dekgrond) aan **24,00 € per baal**. Indien u dit substraat bestelt, gelieve dan duidelijk te vermelden of u bruine of witte champignons verkiest.
- **Bestellen** gebeurt bij voorkeur via mail naar volkstuinten.gbergen@gmail.com of via telefoon naar het nummer 054415950 en dit **tot en met 12 november**. De levering aan onze vereniging gebeurt in de loop van de week van 20 november (exacte datum vooraf niet gekend). De leden die besteld hebben zullen worden verwittigd wanneer hun bestelling beschikbaar is voor **afhaling** (na afspraak) op het adres: **Watermolenstraat 115 te 9500 Geraardsbergen (Zarlardinghe)**.
- **Betaling** kan **uitsluitend vooraf op** ons rekeningnummer **BE86 9733 7216 1550**.
- Een handleiding met de werkwijze voor de teelt van het witloof en/of de opstart van het pakket voor het kweken van de champignons wordt u bezorgd.

Bericht aan de leden van de groepstuinen

Aan de leden, die volgend jaar hun perceel niet verder wensen te gebruiken, vragen wij om dit zo snel mogelijk te melden. Dit gebeurt bij voorkeur telefonisch bij de voorzitter André Depelseneer (054/411906). U kunt natuurlijk ook de tuinverantwoordelijken aanspreken of een mailtje sturen naar: volkstuinten.gbergen@gmail.com.

We willen er op wijzen dat het niet de bedoeling is dat leden die stoppen zelf een akkoord maken met een nieuwe kandidaat om hun perceel over te nemen. Enkel leden die op de wachtlijst staan komen in aanmerking voor een vrijgekomen perceel. En het spreekt voor zich dat het perceel in onberispelijke staat (geen onkruid, geen afval, ...) moet achtergelaten worden.

Het bestuur dankt u alvast voor uw medewerking.

Sint-Jozefsinstituut " 't Karmelieten "

Karmelietenstraat 57
9500 Geraardsbergen

tel: 054/41 07 10 – 054/412 412

BuBaO De Mozaïek

Boelareststraat 3
9500 Geraardsbergen
tel: 054/41 83 50

Boeren op een Kruispunt

Vzw 'Boeren op een Kruispunt' is een onafhankelijke hulporganisatie voor alle Vlaamse boeren en tuinders. Deze organisatie heeft tot doel om hen te begeleiden bij financiële, economische, psychologische, technische of sociale problemen, zonder te zoeken naar oorzaken en schuldigen. De noden zijn hoog in de landbouwsector. Bij 'Boeren op een Kruispunt' zien ze dat aan de aanmeldingen en de psychosociale hulpvragen. De laatste jaren zijn ze, uit noodzaak, verdubbeld qua personeelsbestand zodat de huidige locatie in Aalter te klein en dus niet langer nog bruikbaar is voor de vzw. Ze hebben een geschikt pand gevonden in Wetteren, een moderne en ontwijde kerk. Hiervan willen ze niet alleen een fijne werkplek maken, maar ook een ontmoetingsplaats voor de landbouwwereld. Maar om het pand geschikt te maken zijn er veel kosten. De vereniging is volledig afhankelijk van giften en subsidies. Daarom organiseren ze van 23 oktober tot 12 november a.s. een onlineveiling. Bekende Vlamingen, met een kleine of een grote link naar de landbouw, geven een item te veilen. Vanaf 3 oktober worden de items beetje bij beetje publiek gemaakt, via hun sociale media en de veilingssite. Bieden kan dus vanaf 23 oktober via <https://boerenopeenkruispunt.be/veiling>. Natuurlijk is het ook nog steeds mogelijk om de vereniging gewoon financieel te steunen door een gift te doen op rekeningnummer BE76 7370 2930 8995 (fiscaal attest vanaf 40 euro). Voor meer vragen kunt u terecht bij Els Verté (directeur), via mail: els@boerenopeenkruispunt.be of via GSM op 0468/06.01.51 (www.boerenopeenkruispunt.be).

Een volle zaal op zondagmiddag

Net zoals vorig jaar hebben jullie opnieuw de weg gevonden naar de mooi gedekte tafels voor ons jaarlijks spaghettifestijn. In zijn welkomstwoord bedankte onze voorzitter jullie dan ook terecht voor uw talrijke aanwezigheid, waardoor jullie uw blijvende steun aan de vereniging tonen. Een opmerkelijke Hugo vond het hiernavermelde tekstje op het tafeltapijt. We hopen dat u, net als deze anonieme kunstenaar, genoten heeft van de maaltijd en van het gezellig samenzijn. Onze welgemeende dank aan allen die door hun bereidwillige hulp bijgedragen hebben tot dit succesvol festijn. In de eerste plaats onze kok (en lid van de vereniging) en alle bestuursleden maar vooral onze occasionele vrijwilligers met een speciale vermelding voor de inzet van de partners van de bestuursleden.

Minder paddestoelen

De maand september was uitzonderlijk warm en droog en helaas heeft dit nadelige gevolgen gehad voor het aantal paddenstoelen in het bos. Paddenstoelen zijn de vruchten van ondergrondse zwamvlokken en bestaan voor maar liefst 90% uit water. Ze kunnen zich alleen goed ontwikkelen onder vochtige weersomstandigheden en koelere temperaturen. Het feit, dat er nu minder paddenstoelen zijn, is vooral zorgwekkend voor diverse kleine dieren en insecten die volledig afhankelijk zijn van deze vruchtlichamen.

Paddenstoelmuggen, diverse soorten kevers zoals het vliegend hert en de verschillende breedvoetvliegen vormen een belangrijk onderdeel van het ecosysteem in het bos. Hun larven leven van schimmels en paddenstoelen. Het gebrek aan paddenstoelen betekent dus dat de larven van deze insecten het moeilijker hebben om voldoende voedsel te vinden. Daarnaast zijn er parasitaire schimmels die specifiek op paddenstoelen leven, en niet kunnen bestaan zonder hun gastheer.

Ter info: in België en Nederland hebben we ongeveer 5000 verschillende paddenstoelensorten, wat behoorlijk indrukwekkend is. Sommige soorten zijn echter zeer giftig, terwijl andere juist heel lekker en eetbaar zijn. Eén van 's werelds giftigste paddenstoelen, de groene knolamaniet, komt ook hier voor. Deze gevaarlijke paddenstoel groeit vaak in de buurt van eikenbomen en zelfs een klein stukje ervan kan fataal zijn. Terwijl het in sommige landen heel normaal is om paddenstoelen in het wild te plukken, wordt dit bij ons minder gedoogd. In Vlaanderen is het zelfs verboden om paddenstoelen in natuurgebieden te plukken. Als je zelf paddenstoelen wilt plukken, is voorzichtigheid geboden. Het vergt enige expertise om de veel eetbare soorten te onderscheiden van giftige. Ik geef u nog deze interessante links mee: <https://deweekvanhetbos.be/bosweetjes> en <https://deweekvanhetbos.be/ontdekkerskit>

Kleurrijke boost

De dagen worden nu merkbaar korter en langzaam maakt de tuin zich op voor de winter. Toch hoeft de tuin in het najaar niet saai te zijn. Juist nu kunt u nog genieten van bloeiende planten en heesters in de meest fantastische kleuren. Sommige planten vallen op door hun blad, andere hebben prachtige bloemen of kleurrijke siervruchten. Zo kunnen allerlei hulstsoorten, sierappels, bottelrozen, sneeuwbes en kardinaalsmuts uw tuin in het najaar een kleurrijke boost geven. Typische herfstbloeiers zoals sedum, herfstkrokussen, herfstchrysanthen, herfstaster, herfstanemonen, ... nemen nu over van de zomerbloeiers.

Oktober is dé plantmaand

Als je plannen hebt om een nieuwe border aan te leggen of aan te passen, dan is dit nu een ideaal moment. Heel wat planten worden nu aangeboden in potten en containers. Daarom denken veel mensen dat het niet meer uitmaakt wanneer je iets plant. Toch is dat niet helemaal waar. De bodem is nu nog goed opgewarmd zodat heesters, bomen en vaste planten, die nu geplant worden, nog voor de winter stevig ingeworteld zullen zijn. Dit geeft hen in het voorjaar een voorsprong ten opzichte van degenen die dan pas in de grond worden gezet.

- Op zoek naar een mooie winterbloeier? Als je hiervoor nog een geschikte plek hebt, waar je vanuit jouw woning goed zicht op hebt, denk dan bijvoorbeeld eens aan een toverhazelaar of een sierkers. Heb je geen tuin maar een balkon? Dan is de winterjasmijn zeer geschikt. Zet de struik in een ruime pot of kuip en geef hem een klimsteun, dan vindt hij zijn weg vanzelf.
- Tip voor het verplanten van heesters: heesters met meerdere takken verplanten en zeker het vervoeren ervan, wordt aanzienlijk eenvoudiger als je de takken bij elkaar bindt. Als je te maken hebt met stekelige takken, wikkel je best eerst een stevige doek om de takken. Het verplanten van klim- en leiheesters kan een hele uitdaging zijn. Het is nodig om de planten flink terug te snoeien, maar het risico bestaat dat ze niet opnieuw zullen uitlopen vanaf oudere houten delen.
- Oktober is ook ideaal om heide te planten. Zet de planten diep genoeg om te voorkomen dat ze door stevige wind los waaien waardoor het inwortelen belemmerd wordt. Daarnaast zorgt het dieper planten ervoor dat de zon niet direct op de wortels kan schijnen.

Zorg nu voor kleur in de lente

Het najaar is het perfecte moment om te beslissen welke kleuren de tuin in het voorjaar mogen opfleuren. Bloembollen zijn niet alleen een lust voor het oog, maar maken het voorjaar ook een stuk gezelliger. Ze vrolijken de hele tuin op en zijn de voorbode van de lente. Een fijne opsteker na de sombere winterse dagen.

Het is vooral leuk wanneer in de tuin verschillende bloembollen na elkaar gaan bloeien. Vanaf januari kun je dan maandenlang kleur in de tuin hebben totdat de vaste planten het overnemen. Om de meer bekende even op een rijtje te zetten: in januari-februari de sneeuwkllokjes (*Galanthus*), in februari-maart de krokussen (*Crocus*), in maart-april de narcissen (*Narcissus*), hyacinten (*Hyacinthus*) en blauwe druif (*Muscari*), in april-mei de tulpen (*Tulipa*). Een allesbehalve volledige opsomming, want er is voor elk wat wils.

Waarom nu planten? Voorjaarsbloembollen moeten in de herfst worden geplant omdat ze een koude periode nodig hebben om in het voorjaar tot bloei te komen. Voorjaarsbollen kunnen van september tot december in de grond, maar wel voordat de eerste vorst optreedt. Je plant de bollen best zo snel mogelijk na aankoop. Als je ze nog even moet opslaan, zorg dan dat ze droog en koel (tussen de 10° en 15°C) bewaard worden.

Niet vorstbestendige bollen of knollen van zomerbloeiers, zoals gladiolen, ixia's, dhalia's, knolbegonia's en soortgelijke planten, moeten uit de grond worden gehaald als je van plan bent om ze te bewaren. Het moment om dit te doen is meestal wanneer het blad van de dahlia's begint te verdorren door de dalende temperaturen.

Rooi dus niet te vroeg, want juist in deze late periode van het jaar dikken de bollen en knollen nog flink. Snijd de stengels tot twee centimeter boven de bol of knol af en laat de stengelstompjes op een droge, goed geventileerde plek drogen. Na verloop van tijd laten ze gemakkelijk los en de meeste aarde zal dan vanzelf van de bol of knol vallen. Extra schoonmaken is meestal niet nodig. Bewaar de bollen of knollen op een koele plek en houd ze licht vochtig.

Vorstgevoelige planten oogsten

Oktober is nog steeds genieten van alles wat de groentetuin ons te bieden heeft. In deze periode van het jaar oogsten we stilaan alle vorstgevoelige vruchten (pompoenen, courgettes, bataat, ...), ruimen we de vrij gekomen percelen op en zaaien we al dan niet nog een groenbemester (alleen granen, bv. snijrogge komen nu nog in aanmerking). Grondbedekking helpt om de grond te laten herstellen tijdens de komende winter.

- **Tip:** Als u goudsbloem in de tuin hebt, dan houdt hij zichzelf in stand, tenminste als u in het najaar laat betijen. Ook als u de oude verdroogde planten opruimt vallen er zaden eraf. De jonge plantjes, die ontstaan uit het zaad van de oude verdroogde planten, ontwikkelen zich tussen de groenbemester of vormen een bedje op zich. Goudsbloem verdraagt lichte vorst. Samen met Afrikaantjes (vorstgevoelig) zijn het goede bodemontsmetters.

Blijven voorlopig in de tuin: knol- en bleekselder, sla, boontjes, roodlof, andijvie, bietjes, knolvenkel, Het is wel aangeraden om het weerbericht te volgen, zodat je bij voorspelde nachtvorst de nodige voorzorgen kunt nemen: de planten en groenten naar binnen halen of (nog even) voor bescherming zorgen (noppenplastic, vliesdoek, jute zakken, stro, bladeren, ...).

De overblijvers

Prei, spruiten, savooi- en boerenkool, groenlof, winterrammenas, ... brengen de winter in de tuin door. Ook schorseneren en pastinaak kunnen tot in het voorjaar blijven staan, ze zijn pas vanaf november/december op hun lekkerst. Pastinaken krijgen net als spruiten en aardperen een zoetere smaak na een vorstperiode (zetmeel wordt omgezet in suikers).

Witloofwortels rooien

Vanaf begin oktober tot eind november kunnen witloofwortels worden gerooid. Indien u rooit als het loof nog frisgroen is, laat dan de wortels met blad nog enkele dagen liggen. Stapel de wortels dakpansgewijze en bescherm ze tegen wind en zon door er bv. een jutezak over te leggen. De wortelen maken best een (koele) rustperiode door om later mooie dikke kropjes te vormen. Als er later meer sleet op het loof komt kan je onmiddellijk na het rooien inkuilen of de wortels zo koel mogelijk bewaren, in afwachting van... Het loof tot 2 à 3 cm van de wortel afsnijden en inkuilen op de manier zoals u het beste uitkomt: in container (hoge bak, emmer, ton) of in volle grond. Zorg voor een plek van min 10 °C (kelder, kruipruimte, garage, ...) waar er geen licht (maar wel lucht) aan de kropjes kan. Afhankelijk van de temperatuur kan je al na een maand oogsten.

Gezonde groene tomaten laten narijpen

Vanaf nu en zeker naar het einde van de maand toe kunnen er ook in de serre al frisse nachten voorkomen, waardoor de rijping van de resterende tomaten kan stilvallen. Om te voorkomen dat volgroeide groene tomaten verloren gaan kunt u ze beter plukken en binnen laten narijpen. Zo versnelt u de rijping en tevens maakt u plaats vrij in uw serre om eventueel een andere groente te zaaien of planten. Groene tomaten die u laat narijpen zijn minder lekker dan eetrijp geplukte tomaten, maar voor saus en soep zijn ze zeker nog goed.

- Leg de geplukte tomaten in kartonnen of houten kistjes. Probeer slechts één laag tomaten te leggen in die kistjes, zodat u een goed zicht hebt op de vruchten waarmee het mis gaat.
- Sorteert de vruchten op rijpheid zodat de rijpste vruchten bij elkaar liggen. Beschadigde vruchten verzamelt u afzonderlijk om ze zo snel mogelijk te verwerken.
- De groen geplukte tomaten mogen zowel redelijk warm of eerder koel (kelder) bewaard worden, maar niet in de zon. Indien ze voor een raam staan dan beschermt u ze met een krantenblad tegen de zon. U kunt ook enkele groene tomaten samen met een rijpe appel in een broodzak doen, zodat het rijpen sneller gaat. De aanbevolen bewaar temperatuur van groen geplukte vruchten die u lang wil bewaren is 6 tot 16°C. In een bewaar ruimte van 16 tot 18°C zijn groene vruchten die onderaan een beetje geel of rood kleuren na ca 1 week eetrijp. Rijpe vruchten bewaart u best niet in de koelkast, omdat ze dan hun lekkere smaak verliezen (in een ruimte van 12 tot 16°C is ideaal).

